

Protestantse Gemeente Bilthoven

Beleidsplan Algemene Kerkenraad van de Protestantse Gemeente Bilthoven

Periode 2022 t/m 2025

1. Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan van de Algemene Kerkenraad (AK) van de Protestantse Gemeente Bilthoven voor de periode 2022 t/m 2025. Het vorige beleidsplan liep van 2016 tot 2019, en werd voortgezet t/m 2021. De veranderingen die sindsdien hebben plaatsgevonden en de nieuwe voornemens zijn in het huidige beleidsplan verwerkt.

Volgens de kerkorde heeft de Algemene Kerkenraad een aantal taken (Ordinantie 4.7.2¹):

- het overleg met de wijkkerkenraden over de taak en de samenwerking van de delen in het geheel van de gemeente
  - het treffen van voorzieningen ten behoeve van de gemeente in haar geheel, waar dat nodig is om recht te doen aan de binnen de gemeente voorkomende kerkelijke verscheidenheid;
  - de vermogensrechtelijke aangelegenheden, voor zover bepaalde aangelegenheden niet worden toevertrouwd aan de wijkkerkenraden;
  - datgene wat te maken heeft met de rechtspositie van de predikanten en de gesalarieerde medewerkers;
- en verder alles wat de wijkkerkenraden aan de algemene kerkenraad toevertrouwen.

In overleg met de beide wijkkerkenraden is door de AK van de Protestantse Gemeente Bilthoven vastgesteld dat het de taak en bevoegdheid van de AK is de zaken te regelen die te maken hebben met al hetgeen de wijken overstijgt, in het bijzonder:

- het kerkrentmeesterlijk beleid
- het diakonaal beleid
- het beroepen van predikanten
- het aanstellen van gesalarieerde medewerkers
- de website
- het verzorgen van activiteiten in het kader van het "Inspireren" van de gehele gemeente.

Dit beleidsplan van de AK is, na overleg met het College van Kerkrentmeesters (afgekort CvK) en het College van Diakenen (afgekort CvD) en nadat het concept-beleidsplan voor de gemeentelieden ter inzage heeft gelegen, vastgesteld in zijn vergadering van 29 maart 2022, en geldt voor vier jaar, conform het gestelde in Ordinantie 4.8.6. Dit artikel uit de kerkorde stelt ook, dat de AK jaarlijks met het CvK en het CvD en met alle daarvoor in aanmerking komende organen overlegt over eventuele wijzigingen van het beleidsplan.

2. Missie, visie en identiteit

De Protestantse Gemeente Bilthoven (PGB) is ingebed in het geheel van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN), waarvan de missie en visie in artikel 1 van de kerkorde is geformuleerd.

De AK heeft kennisgenomen van het beleidsplan van de wijkgemeente Centrumkerk en het beleidsplan van de wijkgemeente De Ark en respecteert het daarin dienaangaande geformuleerde.

---

¹ Kerkorde en Ordinanties van de PKN, versie januari 2022
Beleidsplan AK 2022-2025

Het betekent in afhankelijkheid van God, onze Vader, bouwen aan Zijn gemeente, zoals dat in het beleidsplan van elke wijkgemeente uitgebreid is geformuleerd.

3. Algemene doelstellingen

Rekening houdende met het door de wijkgemeente Centrumkerk, respectievelijk door de wijkgemeente De Ark geformuleerde beleidsplan, stelt de AK zich ten doel waar mogelijk bij te dragen aan de realisering van die beleidsplannen. Daarnaast streeft de AK er naar om in overleg met het CvK en het CvD de kerkrentmeesterlijke, respectievelijk diaconale taken zo goed mogelijk te realiseren.

Beleidsvoornemens

De algemene doelstelling zal de komende jaren voortgezet worden.

4. Organisatie

De Protestantse Gemeente Bilthoven is per 1 april 2015 gevormd uit de fusie (vereniging) van de Hervormde Gemeente te Bilthoven en de Gereformeerde Kerk te Bilthoven.

De PGB kent twee wijkgemeenten, te weten wijkgemeente Centrumkerk en wijkgemeente De Ark, elk met een eigen wijkkerkenraad en een eigen verantwoordelijkheid. De beide wijkgemeenten zijn kerkjuridisch volwaardig, met wel onderling grote verschillen (theologisch, aantal gemeenteleden, activiteiten, e.d.).

De wijkgemeente Centrumkerk heeft 2 predikanten (totaal 1,5 fte); wijkgemeente de Ark heeft 1 predikant (0,5 fte), waarvoor momenteel een vacature is.

De wijkkerkenraden werken voornamelijk zelfstandig en onafhankelijk van elkaar. In de AK zowel als in het CvK en het CvD werken leden van deze wijkkerkenraden samen, rekening houdende met die verschillen, in een vertegenwoordigingsverhouding Centrumkerk 2/3 en De Ark 1/3.

De AK heeft 9 (negen) leden: 6 leden van de Centrumkerk en 3 leden van De Ark. De samenstelling is als volgt:

- Voorzitter
- Scriba
- Voorzitter van wijkkerkenraad Centrumkerk
- Voorzitter van wijkkerkenraad De Ark
- Voorzitter College van Kerkrentmeesters
- Voorzitter College van Diakenen
- Predikant van de Centrumkerk (full-time)
- Daarnaast twee door de wijkgemeenten te kiezen ambtsdragers, afhankelijk van de getalsverhouding tussen Centrumkerk en De Ark.

Er worden vier reguliere vergaderingen per jaar gehouden. Voor één vergadering per jaar worden de twee part-time predikanten als gast uitgenodigd. Bij vacatures kunnen leden worden vervangen door andere ambtsdragers met instemming van de AK.

De kerkorde schrijft over het kerkelijk karakter van de ambtelijke vergaderingen (Ordinantie 4.1.1):

1. De ambtelijke vergaderingen waaraan de leiding van de kerk is toevertrouwd, verrichten hun werk luisterend naar de Heilige Schriften en in onderlinge saamhorigheid.
2. In de werkwijze van de ambtelijke vergaderingen dienen steeds de gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van de ambtsdragers tezamen als ook de bijzondere verantwoordelijkheid van elk van de drie ambten tot hun recht te komen.

In de geest van het bovenvermelde (punt 2) kan ook gesteld worden dat goed tot zijn recht moet komen “de bijzondere verantwoordelijkheid van elk van de beide wijkkerkenraden”. Van belang is volgens het bovenvermelde (punt 1) dat het overleg “in onderlinge saamhorigheid” moet geschieden, dat wil zeggen met het tonen van solidariteit ten opzichte van elkaar, met begrip en respect voor elkaar, mede in het licht van de over en weer bestaande verschillen, inhoudelijk en wat betreft omvang.

Aan verdere verbetering van de samenwerking zal aandacht besteed worden. Het jaarlijks beleggen van een bijeenkomst van alle ambtsdragers van Centrumkerk en De Ark zal bevorderend (kunnen) werken om elkaar beter te leren kennen en elkaars mening te horen en te begrijpen.

De drie predikanten zijn alle drie verbonden aan de PGB. Het is zinvol als er regelmatig onderling overleg tussen hen plaatsvindt.

Beleidsvoornemens:

1. Er zal gewerkt worden aan verdere verbetering van de samenwerking.
2. Het onderling contact tussen leden van de beide wijkkerkenraden zal bevorderd worden.

5. Communicatie

In de afgelopen jaren van de corona-pandemie is duidelijk geworden hoe belangrijk het is om snel te kunnen communiceren binnen de kerkelijke gemeente. In de communicatie zijn website en email onmisbaar gebleken, terwijl het maandelijkse kerkblad van de PGB minder geschikt was. In het vorige beleidsplan stond nog als voornemen: “Evalueren van doelstelling en indeling van het kerkblad, alsmede de samenstelling van de redactie.” Door de corona-lockdown gedwongen, kwam er in het voorjaar van 2020 een wekelijkse nieuwsbrief in de beide wijkgemeenten die via email en website werd verspreid.

In de AK-vergadering van 28 september 2021 is daarom besloten om het gezamenlijke kerkblad van de PGB op te heffen. Voortaan heeft elke wijkgemeente haar eigen kerkblad en/of nieuwsbrief, met eigen redacties. De frequentie en inhoud van kerkblad en nieuwsbrief wordt per wijkgemeente vastgesteld, onder verantwoordelijkheid van de wijkkerkenraad. De website www.pgbilthoven.nl blijft gemeenschappelijk voor de gehele PGB, en is het portaal van de PGB naar de buitenwereld. De AK blijft verantwoordelijk voor de website.

De website is in 2019 geheel vernieuwd en heeft een nieuwe redactie. De website blijkt uitstekend te voldoen, en biedt veel mogelijkheden om het gemeentelven te versterken, bijv. via informatie, inschrijfformulieren, filmpjes en fotoalbums. Veel gemeenteleden hebben toegang tot het internet, maar veel ouderen niet. Bij de communicatie via de website dient daarmee rekening gehouden te worden.

In de komende tijd zal aandacht besteed worden aan de communicatie naar de buitenwereld. Dat betreft wat de PGB is en doet, en voor de plaatselijke samenleving kan betekenen. Activiteiten door de wijkgemeenten t.b.v. de samenleving worden gestimuleerd.

Ter versterking van de communicatie voert de PGB een logo; dit is het logo bovenaan pagina 1. Elke wijkgemeente kan daarnaast nog een eigen logo voeren.

Beleidsvoornemens:

1. De redactie van de website uitbreiden met leden van de Ark.
2. De redactie van de website heeft jaarlijks een overleg met de AK.
3. Versterking van de communicatie naar de buitenwereld.

6. Het kerkrentmeesterlijk beleid

6.1. Beleid

Het college van kerkrentmeesters heeft de opdracht om met de grootste zorgvuldigheid om te gaan met de financiële middelen binnen de PGB. Als hoofdprincipe geldt: de lopende uitgaven dienen gedekt te worden uit de lopende opbrengsten.

Het exploitatiebeleid van de gemeente is afgestemd op het beleid van de wijkkerkenraden en de AK. De tendens is dat de exploitatie in de komende jaren een tekort vertoont. Belangrijke redenen voor deze verslechterende exploitatie zijn: (1) daling van de bijdragen van levend geld doordat de gemiddelde leeftijd van de gemeente stijgt, (2) het aantal leden dat bijdraagt in de exploitatie (levend geld) afneemt, (3) een met de inflatie stijgend kostenniveau.

Uit de meerjarenbegroting blijkt dat de exploitatie voor een steeds groter deel afhankelijk is van de opbrengsten uit onroerende zaken en het vruchtgebruik van onze beleggingen.

De CvK heeft zich de volgende doelen gesteld:

- (1) Blijvend focus te hebben op kostenbewustzijn. Kanttekening hierbij is dat het grootste deel van de kosten van de PGB vast van karakter zijn.
- (2) Zich te blijven richten op het maximaliseren van de opbrengsten in de verschillende categorieën.

Wat betreft de taakverdeling binnen de CvK worden de volgende aandachtsgebieden onderscheiden:

- Personeelszaken
- Financiële zaken
- Onderhoud kerkgebouwen en pastorieën
- Verhuur kerkgebouwen
- Kosten communicatiemiddelen
- De actie Kerkbalans

Voor ieder deelgebied is binnen het CvK een portefeuillehouder aangewezen.

De financiële afspraken tussen de PGB en wijkgemeente De Ark zijn vernieuwd en vastgelegd tijdens de AK-vergadering van 30 november 2021.

6.2 Meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting van de PGB voor de periode 2022-2029 is opgenomen in de bijlage.

6.3 Gebouwen

a. Zuiderkapel.

Is in gebruik als plaats van samenkomst van de wijkgemeente De Ark.

De Zuiderkapel heeft een wijkgebouw.

b. Centrumkerk.

Is in gebruik als plaats van samenkomst van de wijkgemeente Centrumkerk.

De Magneet is het wijkgebouw van de Centrumkerk.

c. Pastorie Willem de Zwijgerlaan 2, wordt bewoond door een predikant.

d. Pastorie Prins Hendriklaan 43, wordt bewoond door een predikant.

6.4 Overzicht verbonden Stichtingen

- Stichting Silo.

Hierin is de pastorie van de predikant van wijkgemeente De Ark ondergebracht. Stichting Silo stelt zich garant voor mogelijke toekomstige exploitatieverliezen van wijkgemeente De

Ark, volgens de overeenkomst tussen de PBG en Stichting Silo van 30 november 2021. Het voornemen uit het vorige beleidsplan m.b.t. Stichting Silo is hiermee komen te vervallen.

7. Het diaconaal beleid

7.1 Beleid

Het College van Diakenen (CvD) is verantwoordelijk voor het stimuleren, motiveren en coördineren van de kerkelijke gemeente met als doel:

- a. dat het omzien naar elkaar wordt vormgegeven in het leven van alledag
- b. dat er recht wordt gedaan aan mensen en
- c. dat het Evangelie wordt verkondigd.

Hierbij richt het CvD zich op de omgeving dichtbij, de kerkelijke en burgerlijke gemeente, maar ook veraf.

Doel is om mensen in staat te stellen zichzelf te helpen. Dat wil het CvD bereiken door daadwerkelijk te helpen waar geen andere helper is en voor alle overige vragen mee te helpen zoeken naar gerichte en deskundige hulp. Belangrijk is daarbij om een goed netwerk op te bouwen van hulpverlenende instanties en te zorgen dat we kwalitatief goede hulp kunnen geven of (financieel) kunnen ondersteunen.

7.2. De link van het CvD naar de samenleving

Deze link uit zich ook door de vertegenwoordiging in en aandacht voor diverse organisaties:

- a. ZWO²-groep van de Centrumkerk:
één diaken heeft zitting in de commissie. Voor projecten van ZWO wordt regelmatig gecollecteerd.
- b. Zendingscommissie van de Ark:
één diaken heeft zitting in de commissie.
Voor projecten van de zendingscommissie wordt regelmatig gecollecteerd.

De zendingscommissie en de ZWO-groep wisselen informatie uit en collecteren gezamenlijk voor zendingsdoelen.

- c. Werkgroep Oecumenisch Diaconaat (WOD):
De WOD valt onder de Raad van Kerken De Bilt e.o. De WOD richt zich in eerste instantie namens de kerken op hulp aan inwoners die geen lid zijn van een kerk. Daarnaast geeft zij de kerken advies bij complexe diaconale hulpvragen.
De WOD organiseert jaarlijks met kerst een actie waarbij minima steun ontvangen.
Minimaal één diaken is afgevaardigd naar de WOD.
- d. Amnesty De Bilt:
één diaken en een lid van de ZWO-groep vertegenwoordigen de PGB.

7.3. Financiële zaken

Doel: Bijeenbrengen, beheren en beschikbaar stellen van gelden voor:

I. Activiteiten van de plaatselijke diaconie

- a. Individuele hulpaanvragen van binnen of buiten onze gemeente die bedoeld zijn als acute hulpverlening (iemand het weekend doorhelpen).
- b. Bij hulpaanvragen van buitenkerkelijken wordt de WOD ingeschakeld. Deze werkgroep beheert daarvoor een Oecumenisch Noodfonds.
- c. Lokale hulpaanvragen van verenigingen, actiegroepen die een kerkelijke achtergrond hebben, de overige hulpaanvragen worden doorgestuurd naar de regionale of landelijke dienstencentra van de PKN of afgewezen.

---

² ZWO staat voor Zending, Werelddiaconaat en Ontwikkelingswerk
Beleidsplan AK 2022-2025

- d. Aanvragen voor ondersteuning van instellingen en doelen in het buitenland. Het betreft veelal medische en/of zendingsactiviteiten. Bijna altijd is hier een (oud-)gemeentelid bij betrokken.
- e. Bloemen in de kerk die na afloop van de dienst bij (zieke of oudere) gemeenteleden worden bezorgd.
- f. Organisatie van ouderencontactmiddagen (De Ark).
- g. Bijdrage in jeugdwerk (De Ark).
- h. Voorzieningen voor kerkwebradio en -televisie.
- i. Bestuurs- en administratiekosten.

II. Activiteiten van de plaatselijke Raad van Kerken

- a. vaste jaarlijkse bijdrage aan de werkgroep oecumenisch diaconaat (WOD-Oecumenisch hulpfonds);

III. Activiteiten van de landelijke kerk (PKN)

- a. Ondersteunen van projecten van Kerk in Actie, Gereformeerde Zendingbond en de Inwendige Zendingbond op het terrein van de zendings- en missionaire activiteiten, Werelddiaconaat en Ontwikkelingssamenwerking (doorgeefcollectes).
- c. Jaarlijks tijdens de Veertigdagentijd wordt er in de Centrumkerk geïncolteerd voor de campagne van Kerk in Actie, waarbij een aantal projecten uit de campagne worden belicht.

IV. Diaconale Verantwoordelijkheid

Jaarlijks organiseert het College van Diakenen de actie Diaconale Verantwoordelijkheid (DV-actie), die een regionaal, landelijk en internationaal project onder de aandacht brengt en daarvoor geld werft bij de gemeenteleden.

V. Actie in het kader van Noodhulp

Bij rampen wordt meestal door Kerk in Actie een collecte geïnitieerd. Een enkele keer wordt een doel zelfstandig bepaald en/of een extra collecte ingeroosterd.

Beleidsvoornemens

De komende jaren wil het CvD werken met projecten die voor de duur van één of twee jaar de inzet van de gemeente vragen voor een vooraf bepaald doel. Op deze manier zal geprobeerd worden de betrokkenheid van de gemeente bij het diaconale werk te vergroten.

8. Inspireren

De Commissie Inspireren (voorheen Leren) vult een van de zijden van de driehoek "Dienen – Vieren – Leren" die het wezenskenmerk is van een christelijke gemeente. Zij vervult haar opdracht in het besef dat een gemeente mag leren, dat is: kennismaken van de inhoud van de leer der kerk en van ontwikkelingen in de wereld die vragen of uitdagingen zijn voor de gemeente. Ook vervult zij deze opdracht door de gemeente te inspireren tot geloofsverdieping. Zij informeert de gemeente en is behulpzaam bij de meningsvorming.

Het meest gebruikte middel is de voorlichtende bijeenkomst. De Commissie publiceert data en tijden in diverse media, en alle bekende kanalen zoals de website en de kerkbladen en nieuwsbrieven van de beide wijkgemeenten. De Commissie engageert deskundige sprekers die niet alleen uitleggen wat hun onderwerp is, maar de aanwezigen ook in de gelegenheid stellen hierop met vragen of kritische opmerkingen te reageren. Voorbeelden zijn het organiseren bijeenkomsten over dichters of actuele thema's in kerk en samenleving, en filmavonden.

De Commissie bestaat uit leden uit beide wijkgemeenten van de PGB, namelijk 5 leden van de Centrumkerk en 1 lid van De Ark.

Beleidsvoornemens

De bovenvermelde werkwijze zal de komende jaren voortgezet worden.